

Назив предмета: **РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА**

Годишњи фонд часова: **68 часова**

Разред: **Први**

Циљеви предмета
1. Стицање основне рачунарске писмености;
2. Усвајање основа за даље самостално стицање знања и усавршавање у рачунарској техници

ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Увод у информатику.	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање ученика са основним концептом информатике.	<ul style="list-style-type: none"> разлукује појмове «податак» и «информација» објасни појам бита и бајта. објасни ток обраде података. наведе уређаје за обраду података. наведе неке примере примене рачунара у свакодневном животу.	<ul style="list-style-type: none"> Информатика и друштво Податак и информација Бит и бајт Обрада података Уређаји за обраду података Примена рачунара у свакодневном животу	<ul style="list-style-type: none"> На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. <p>Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> вежбе (68 часова)
Рачунарски систем	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање ученика са унутрашњом организацијом рачунарских система.	<ul style="list-style-type: none"> наведе основне делове рачунарског система. укључи, искључи, рестартује рачунар користећи стандардну процедуру за то. детектује основне информације о рачунарском систему (оперативни систем и верзија, брзина процесора, величина ram меморије). обавља основне операције: мења desktop конфигурацију, поставља и мења важећи језик тастатуре, користи help, инсталира, деинсталира апликативни софтвер. наведе основне компоненте у структури хардвера. објасни функцију микропроцесора у оквиру рачунарског система. објасни улогу меморије у рачунарском систему и наведе врсте меморија. пореди уређаје за складиштење података по капацитету, цени и брзини. идентификује уређаје за уношење података. идентификује уређаје за приказивање резултата обраде изведене на рачунару. уради инсталацију новог штампача у систему. изврши подешавање дифолтног штампача. пусти на штампу текстуални фајл. изврши анализу статуса штампача користећи desktop print manager. рестартује, избрише или привремено заустави тренутни посао штампача користећи desktop print manager. објасни појам и поделу софтвера. разликује оперативни систем од апликативног	<ul style="list-style-type: none"> Структура рачунарског система Хардвер. Софтвер. Однос хардвера и софтвера Структура хардвера. Меморија, ROM, RAM, улога меморије Хијерархија меморијског система. Оперативна меморија Медијуми за чување података. Магнетна трака и касета. Дискета. Чврсти диск. Оптички диск. Вишенаменски дигитални диск – DVD Улазно – излазни подсистем Структура софтвера Оперативни системи, развојни софтвер, кориснички софтвер Лиценце, заштита софтвера и хардвера	<p>Подела одељења на групе Одељење се не дели на групе Ако школа није у могућности да обезбеди довољан број комплета, предвидети рад у групама тако да највише два ученика раде заједно</p> <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Теоријска настава се реализује у кабинету за информатику <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Увод у информатику: У уводном делу треба повезати објекте и процесе у природи са рачунаром, тј како се формално представљају у рачунару величине из реалног света и указати на предности коришћења рачунара. Појам бита и бајта обработити информативно. Обраду података обработити кроз блок шему. Рачунарски систем: У уводном делу двочаса наставник истиче циљ и задатке одговарајуће наставне јединице, затим реализује теоријски део наопходан за рад ученика на рачунарима.. У оквиру софтвера упознати ученика

		<p>софтвера.</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни разлоге за постојање верзија у софтверу. • наброји најзаступљеније оперативне системе у свету рачунара. • наброји неке апликативне програме и примере њихове примене. • објасни појам лиценце, објасни потребу за заштиту софтвера и хардвера. • објасни разлоге за back up података. • уради back up података. 		<p>са улогом програма у раду рачунарског система.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оперативни системи: При реализацији теме оперативни системи акценат је на начину комуникације рачунара и корисника. Посебну пажњу треба посветити карактеристикама и елементима графичког окружења и поступцима рада у графичком окружењу. За најчешће коришћене апликативне програме (текст процесоре, радне табеле, графичке пакете, системе за управљање базама, ...) приказати у кратким цртама основну намену. Од услужних програма приказати неколико најчешће коришћених (компресију података, нарезивње дискова, заштиту од вируса,...). Имајући у виду широку распрострањеност оперативног система Windows, препорука је да се користи нека од последњих верзија овог оперативног система. • Обрада текста: Практичну реализацију програма илустровати неком од последњих верзија програма Word. Извођење наставе подразумева неопходна објашњења наставника , а затим самостално вежбање ученика. Пожељно је да не буде више од два ученика за рачунаром. Ученици треба да схвате принципе рада у графичком окружењу, да је довољно да знају да нека команда постоји и како и где је могу пронаћи. • Рад са табелама: Практичну реализацију програма илустровати неком од последњих верзија програма Excel. Извођење наставе подразумева неопходна објашњења наставника , а затим самостално вежбање
Оперативни системи	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење оперативног система. 	<ul style="list-style-type: none"> • објасни хијерархијску организацију датотека, фасцикли, drive – ова. • отвори, креира, сачува на одређеном drive - и, копира, премешта, промени назив, затвори, брише file и folder. • препознаје основне типове file – ова. • мења статус file – а (read only / locked, read – write). сортира file – ове. • проналази file – ове користећи find алатку по различитим кључевима. • објасни појам компресије file – ова и користи алате за екстракцију и компресију • идентификује и користи различите иконе на desktop - у, реорганизује desktop иконе. • направи пречицу на desktop – у. • идентификује различите делове прозора: трака са натписом, трака главног менија, трака са алаткама, статусна трака, дугме управљачког менија, дугме за затварање прозора, дугме за максимизирање прозора, дугме за минимизирање прозора. • прошири, смањи, помери, затвори прозор, прелази са једног отвореног прозора на други. • користи програме: калкулатор, бележница, цртање, за компресију података, за нарезивање дискова... • објасни појам вируса у рачунарском систему и наведе неке од начина да вирус буде унет у рачунарски систем. • користи софтвер за откривање вируса. • објасни потребу за редовним up date – ом програма за скенирање вируса. 	<ul style="list-style-type: none"> • Основни појмови (датотека, фасцикла, пречица, икона, прозор, мени) • Употреба миша и тастатуре • Покретање апликација оперативног система • Рад са прозорима. Компоненте прозора и њихова улога • Организација података на диску. Покретање програма • Рад са датотекама и фасциклама (креирање новог објекта, копирање и премештање, брисање, промена назива) • Коришћење додатних програма (бележница, цртање, игре, калкулатор, ...) • Подешавање параметара радног окружења • Одржавање рачунарског система (интервентно, превентивно и комбиновано одржавање) 	
Обрада текста	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду 	<ul style="list-style-type: none"> • подеси радно окружење. • уметне, селекује, дуплира, брише, помера текст или део текста. • изврши форматирање параграфа, текста и целог документа. 	<ul style="list-style-type: none"> • Основни појмови (пасус, маргина, заглавље, подножје) • Структура текста • Подешавање радног 	

	текста.	<ul style="list-style-type: none"> • креира и модификује табеле. • уметне у текст и модификује: слику, цртеж, графикон. • претражује текст по задатом кључу користећи search команду. • изврши припрему и пусти документ на штампу. 	<p>окужења</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уношење текста • Учитавање документа и измена у документу • Рад са блоковима (означавање, копирање, исечање, лепљење). Рад са више докумената • Набрајање у тексту. Рад са табелама. Уметање слика у текст • Обележавање страница. Креирање заглавља и подножја. Фусноте • Обликовање документа. Стилони. Штапање документа 	<p>ученика. Пожељно је да не буде више од два ученика за рачунаром. Ученици треба да схвате принципе рада у графичком окружењу, да је довољно да знају да нека команда постоји и како и где је могу пронаћи.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Израда презентација: Практичну реализацију програма илустровати неком од последњих верзија програма Power Point. Извођење наставе подразумева неопходна објашњења наставника, и самосталну вежбу ученика на практичном примеру из струке. Пожељно је да не буде више од два ученика за рачунаром. Ученици треба да савладају основе из прављења презентације. • Рачунарске комуникације: Акцент наставе је на важности примене комуникације између рачунара у свакодневном животу. Користити различите програме претраживаче. Ученике оспособити за основно коришћење електронске поште и рад у мрежном окружењу. <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. праћење остварености исхода 2. тестове знања 3. тестове практичних вештина <p>Оквирни број часова по темама Увод у информатику. 4 часа Рачунарска систем 10 часова. Оперативни системи 12 часова Обрада текста 16 часова Рад са табелама 12 часова Израда презентација 6 часова Рачунарске комуникације 10 часова</p>
Рад са табелама	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање и оспособљавање ученика за коришћење програма за рад са табелама. 	<ul style="list-style-type: none"> • подеси радно окружење • отвара редну свеску и подеси број радних листова. • манипулише са радним листовима: мења редослед радних листова у радној свесци, мења име радног листа, додаје радни лист, брише радни лист. • манипулише са ћелијама: уноси текст у ћелију, врши формирање текста у ћелији, уноси бројчане податке у ћелију, врши формирање нумеричких ознака, селктује ћелију, копира садржај ћелије, брише садржај ћелије, уноси податке у ћелије копирањем и премештањем ... • манипулише са врстама и колонама: селекција, уметање, брисање... • користи елементарне формуле и функције за задата израчунавања (sum, min, max, average, product). • креира и модификује елементарне графиконе. • не излазећи из програма за рад са табелама направи документ у програму за обраду текста и смести га у радну свеску. • изврши припрему и пусти документ на штампу. 	<ul style="list-style-type: none"> • Основни појмови о раду са табелама • Основни појмови о програмима за рад са табелама • Уношење података у табелу. Манипулације подацима • Трансформације табеле. Формирање табеле • Формуле. Адресе ћелија. Референце. Имена • Функције • Аутоматско уношење серија података • Претходни преглед табеле и графика. Штапање • Повезивање програма за обраду текста и програма за рад са табелама 	
Израда презентација	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање основа за коришћење програма за израду презентација 	<ul style="list-style-type: none"> • познаје правила прављења презентације с обзиром на циљ презентације • подеси радно окружење у програму за прављење презентација • формира слајдове • подешава прелаз са слајда на слајд и начин приказивања • израђује презентацију 	<ul style="list-style-type: none"> • Појам презентације (количина информација на једном слајду, наслов, боје.) • Слајд. Подлога. Форма • Приказивање презентација 	

		<ul style="list-style-type: none"> изврши припрему документа и пусти на штампу. 		
	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање ученика са начинима комуникације између рачунара. 	<ul style="list-style-type: none"> објасни појмове lan (local area network), man (metropolitan area network), wan (wide area network), клијент – сервер. наброји предности рада у мрежи. познаје појмове: www (world wide web), url (uniform resource locator) , ftp (file transfer protocol), http (hiprtext transfer protocol), isp (internet sevice provider). користи програме читаче интернета. користи претраживаче интернета и манипулише са web странама. изврши подешавања везана за постављање електронске адресе. манипулише са електронским порукама: пријем, слање, брисање, ради у мрежном окружењу. 	<ul style="list-style-type: none"> Начини комуникације између рачунара. Појам рачунарске мреже Интернет и интранет Повезивање рачунара и Интернета. Успостављање везе, подешавање параметара и прекидање везе Сервиси Интернета (WWW, е – mail, FTP...). Рад са читачима интернета. Отварање Web страна. Коришћење претраживача Снимање Web страна, снимање слика. Пребацивање садржаја Web стране у текст процесор. Штампање Електронска пошта (покретање програма, постављање електронске адресе, пријем и слање електронске поште, прављење и коришћење адресара) Рад у мрежи. Дељење мрежних ресурса 	

ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА

- Н. Клем Рачунарство и информатика за први разред гимназије , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2006.
- Н. Клем Рачунарство и информатика за други разред гимназије , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2006.
- Чабаркапа, Нешић, Рачунарство и информатика за други разред гимназије Круг, 2006

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

- Математика
- Пословна кореспонденција
- Пословна информатика у туризму и угоститељству